विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 05/അധ്യായഃ 01

യോഗമായാപ്രഭാവവർണനമ്

ഋഷയ ഊചുഃ

ഭവതാ കഥിതം സൂത മഹദാഖ്യാനമുത്തമമ് .

കൃഷ്ണസ്യ ചരിതം ദിവ്യം സർവപാതകനാശനമ് .. 1 ..

സന്ദേഹോഽത്ര മഹാഭാഗ വാസുദേവകഥാനകേ .

ജായതേ നഃ പ്രോച്യമാനേ വിസ്തരേണ മഹാമതേ .. 2 ..

വനേ ഗത്വാ തപസ്തപ്തം വാസുദേവേന ദുഷ്കരമ് .

വിഷ്ണോരംശാവതാരേണ ശിവസ്യാരാധനം കൃതമ് .. 3 ..

വരപ്രദാനം ദേവ്യാ ച പാർവത്യാ യത്കൃതം പുനഃ .

ജഗന്മാതുശ്ച പൂർണായാഃ ശ്രീദേവ്യാ അംശഭൂതയാ .. 4 ..

ഈശ്വരേണാപി കൃഷ്ണേന കുതസ്തൗ സമ്പ്രപൂജിതൗ .

ന്യൂനതാ വാ കിമസ്ത്വസ്യ തദേവം സംശയോ മമ .. 5 ..

സൂത ഉവാച

ശൃണുധ്വം കാരണം തത്ര മയാ വ്യാസശ്രുതഞ്ച യത് .

പ്രബ്രവീമി മഹാഭാഗാഃ കഥാം കൃഷ്ണഗുണാന്വിതാമ് .. 6 ..

വൃത്താന്തം വ്യാസതഃ ശ്രുത്വാ വൈരാടീസുതജസ്തദാ .

പുനഃ പപ്രച്ഛ മേധാവീ സന്ദേഹം പരമം ഗതഃ .. 7 ..

ജനമേജയ ഉവാച

സമ്യക്സത്യവതീസൂനോ ശ്രുതം പരമകാരണമ് .

തഥാപി മനസോ വൃത്തിഃ സംശയം ന വിമുഞ്ചതി .. 8 ..

കൃഷ്ണേനാരാധിതഃ ശമ്ഭുസ്തപസ്തപ്ത്വാതിദാരുണമ് .

വിസ്മയോഽയം മഹാഭാഗ ദേവദേവേന വിഷ്ണുനാ .. 9 ..

യഃ സർവാത്മാപി സർവേശഃ സർവസിദ്ധിപ്രദഃ പ്രഭുഃ .

സ കഥം കൃതവാൻഘോരം തപഃ പ്രാകൃതവദ്ധരിഃ .. 10 ..

ജഗത്കർതും ക്ഷമഃ കൃഷ്ണസ്തഥാ പാലയിതും ക്ഷമഃ .

സംഹർതുമപി കസ്മാത്സ ദാരുണം തപ ആചരത് .. 11 ..

വ്യാസ ഉവാച

സത്യമുക്തം ത്വയാ രാജൻ വാസുദേവോ ജനാർദനഃ .

ക്ഷമഃ സർവേഷു കാര്യേഷു ദേവാനാം ദൈത്യസൂദനഃ .. 12 ..

തഥാപി മാനുഷം ദേഹമാശ്രിതഃ പരമേശ്വരഃ .

കൃതവാന്മാനുഷാൻഭാവാന്വർണാശ്രമസമാശ്രിതാൻ .. 13 ..

വൃദ്ധാനാം പൂജനം ചൈവ ഗുരുപാദാഭിവന്ദനമ് .

ബ്രാഹ്മണാനാം തഥാ സേവാ ദേവതാരാധനം തഥാ .. 14 ..

ശോകേ ശോകാഭിയോഗശ്ച ഹർഷേ ഹർഷസമുന്നതിഃ .

ദൈന്യം നാനാപവാദാശ്ച സ്ത്രീഷു കാമോപസേവനമ് .. 15 ..

കാമഃ ക്രോധസ്തഥാ ലോഭഃ കാലേ കാലേ ഭവന്തി ഹി .

തഥാ ഗുണമയേ ദേഹേ നിർഗുണത്വം കഥം ഭവേത് .. 16 ..

സൗബലീശാപജാദ്ദോഷാത്തഥാ ബ്രാഹ്മണശാപജാത് .

നിധനം യാദവാനാം തു കൃഷ്ണദേഹസ്യ മോചനമ് .. 17 ..

ഹരണം ലുണ്ഠനം തദ്വത്തത്പത്നീനാം നരാധിപ .

അർജുനസ്യാസ്ത്രമോക്ഷേ ച ക്ലീബത്വം തസ്കരേഷു ച .. 18 ..

അജ്ഞത്വം ഹരണേ ഗേഹാത്തത്പ്രദ്യുമ്നാനിരുദ്ധയോഃ .

ഏവം മാനുഷദേഹേഽസ്മിന്മാനുഷം ഖലു ചേഷ്ടിതമ് .. 19 ..

വിഷ്ണോരംശാവതാരേഽസ്മിന്നാരായണമുനേസ്തഥാ .

അംശജേ വാസുദേവേഽത്ര കിം ചിത്രം ശിവസേവനേ .. 20 ..

സ ഹി സർവേശ്വരോ ദേവോ വിഷ്ണോരപി ച കാരണമ് .

സുഷുപ്തസ്ഥാനനാഥഃ സ വിഷ്ണുനാ ച പ്രപൂജിതഃ .. 21 ..

തദംശഭൂതാഃ കൃഷ്ണാദ്യാസ്തൈഃ കഥം ന സ പൂജ്യതേ .

അകാരോ ഭഗവാൻബ്രഹ്മാപ്യുകാരഃ സ്യാദ്ധരിഃ സ്വയമ് .. 22 ..

മകാരോ ഭഗവാൻ രുദ്രോഽപ്യർധമാത്രാ മഹേശ്വരീ .

ഉത്തരോത്തരഭാവേനാപ്യുത്തമത്വം സ്മൃതം ബുധൈഃ .. 23 ..

അതഃ സർവേഷു ശാസ്ത്രേഷു ദേവീ സർവോത്തമാ സ്മൃതാ .

അർധമാത്രാസ്ഥിതാ നിത്യാ യാനുച്ചാര്യാ വിശേഷതഃ .. 24 ..

വിഷ്ണോരപ്യധികോ രുദ്രോ വിഷ്ണുസ്തു ബ്രഹ്മണോഽധികഃ .

തസ്മാന്ന സംശയഃ കാര്യഃ കൃഷ്ണേന ശിവപൂജനേ .. 25 ..

ഇച്ഛയാ ബ്രഹ്മണോ വക്ത്രാദ്വരദാനാർഥമുദ്ബഭൗ .

മൂലരുദ്രസ്യാംശഭൂതോ രുദ്രനാമാ ദ്വിതീയകഃ .. 26 ..

സോഽപി പൂജ്യോഽസ്തി സർവേഷാം മൂലരുദ്രസ്യ കാ കഥാ .

ദേവീതത്ത്വസ്യ സാന്നിധ്യാദുത്തമത്വം സ്മൃതം ശിവേ .. 27 ..

അവതാരാ ഹരേരേവം പ്രഭവന്തി യുഗേ യുഗേ .

യോഗമായാപ്രഭാവേണ നാത്ര കാര്യാ വിചാരണാ .. 28 ..

യാ നേത്രപക്ഷ്മപരിസഞ്ചലനേന സമ്യ-

ഗ്വിശ്വം സൃജത്യവതി ഹന്തി നിഗൂഢഭാവാ .

സൈഷാ കരോതി സതതം ദ്രുഹിണാച്യുതേശാൻ

നാനാവതാരകലനേ പരിഭൂയമാനാൻ .. 29 ..

സൂതീഗൃഹാദ്വ്രജനമപ്യനയാ നിയുക്തം

സംഗോപിതശ്ച ഭവനേ പശുപാലരാജ്ഞഃ .

സമ്പ്രാപിതശ്ച മധുരാം വിനിയോജിതശ്ച

ശ്രീദ്വാരകാപ്രണയനേ നനു ഭീതചിത്തഃ .. 30 ..

നിർമായ ഷോഡശസഹസ്രശതാർധകാസ്താ

നാര്യോഽഷ്ടസമ്മതതരാഃ സ്വകലാസമുത്ഥാഃ .

താസാം വിലാസവശഗം തു വിധായ കാമം

ദാസീകൃതോ ഹി ഭഗവാനനയാപ്യനന്തഃ .. 31 ..

ഏകാപി ബന്ധനവിധൗ യുവതീ സമർഥാ

പുംസോ യഥാ സുദൃഢലോഹമയം തു ദാമ .

കിം നാമ ഷോഡശസഹസ്രശതാർധകാശ്ച

തം സ്വീകൃതം ശുകമിവാതിനിബന്ധയന്തി .. 32 ..

സാത്രാജിതീവശഗതേന മുദാന്വിതേന

പ്രാപ്തം സുരേന്ദ്രഭവനം ഹരിണാ തദാനീമ് .

കൃത്വാ മൃധം മഘവതാ വിഹൃതസ്തരൂണാ-

മീശഃ പ്രിയാസദനഭൂഷണതാം യ ആപ .. 33 ..

യോ ഭീമജാം ഹി ഹൃതവാഞ്ഛിശുപാലകാദീ-

ഞ്ജിത്വാ വിധിം നിഖിലധർമകൃതോ വിധിത്സുഃ .

ജഗ്രാഹ താം നിജബലേന ച ധർമപത്നീം

കോऽസൗ വിധിഃ പരകലത്രഹൃതൗ വിജാതഃ .. 34 ..

അഹങ്കാരവശഃ പ്രാണീ കരോതി ച ശുഭാശുഭമ് .

വിമൂഢോ മോഹജാലേന തത്കൃതേനാതിപാതിനാ .. 35 ..

അഹങ്കാരാദ്ധി സഞ്ജാതമിദം സ്ഥാവരജങ്ഗമമ് .

മൂലാദ്ധരിഹരാദീനാമുഗ്രാത്പ്രകൃതിസമ്ഭവാത് .. 36 ..

അഹങ്കാരപരിത്യക്തോ യദാ ഭവതി പദ്മജഃ .

തദാ വിമുക്തോ ഭവതി നോചേത്സംസാരകർമകൃത് .. 37 ..

തന്മുക്തസ്തു വിമുക്തോ ഹി ബദ്ധസ്തദ്വശതാം ഗതഃ .

ന നാരീ ന ധനം ഗേഹം ന പുത്രാ ന സഹോദരാഃ .. 38 ..

ബന്ധനം പ്രാണിനാം രാജന്നഹങ്കാരസ്തു ബന്ധകഃ .

അഹം കർതാ മയാ ചേദം കൃതം കാര്യം ബലീയസാ .. 39 ..

കരിഷ്യാമി കരോമ്യേവം സ്വയം ബധ്നാതി പ്രാണഭൃത് .

കാരണേന വിനാ കാര്യം ന സമ്ഭവതി കർഹിചിത് .. 40 ..

യഥാ ന ദൃശ്യതേ ജാതോ മൃത്പിണ്ഡേന വിനാ ഘടഃ .

വിഷ്ണുഃ പാലയിതാ വിശ്വസ്യാഹങ്കാരസമന്വിതഃ .. 41 ..

അന്യഥാ സർവദാ ചിന്താമ്ബുധൗ മഗ്നഃ കഥം ഭവേത് .

അഹങ്കാരവിമുക്തസ്തു യദാ ഭവതി മാനവഃ .. 42 ..

അവതാരപ്രവാഹേഷു കഥം മജ്ജേച്ഛുഭാശയഃ .

മോഹമൂലമഹങ്കാരഃ സംസാരസ്തത്സമുദ്ഭവഃ .. 43 ..

അഹങ്കാരവിഹീനാനാം ന മോഹോ ന ച സംസൃതിഃ .

ത്രിവിധഃ പുരുഷഃ പ്രോക്തഃ സാത്ത്വികോ രാജസസ്തഥാ .. 44 ..

താമസസ്തു മഹാരാജ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുശിവാദിഷു .

ത്രിവിധസ്ത്രിഷു രാജേന്ദ്ര കാജേശാദിഷു സർവദാ .. 45 ..

അഹങ്കാരഃ സദാ പ്രോക്തോ മുനിഭിസ്തത്ത്വദർശിഭിഃ .

അഹങ്കാരേണ തേനൈവ ബദ്ധാ ഏതേ ന സംശയഃ .. 46 ..

മായാവിമോഹിതാ മന്ദാഃ പ്രവദന്തി മനീഷിണഃ .

കരോതി സ്വേച്ഛയാ വിഷ്ണുരവതാരാനനേകശഃ .. 47 ..

മന്ദോഽപി ദുഃഖഗഹനേ ഗർഭവാസേഽതിസങ്കടേ .

ന കരോതി മതിം വിദ്വാൻകഥം കുര്യാത്സ ചക്രഭൃത് .. 48 ..

കൗസല്യാദേവകീഗർഭേ വിഷ്ഠാമലസമാകുലേ .

സ്വേച്ഛയാ പ്രവദന്ത്യദ്ധാ ഗതോ ഹി മധുസൂദനഃ .. 49 ..

വൈകുണ്ഠസദനം ത്യക്ത്വാ ഗർഭവാസേ സുഖം നു കിമ് .

ചിന്താകോടിസമുത്ഥാനേ ദുഃഖദേ വിഷസമ്മിതേ .. 50 ..

തപസ്തപ്ത്വാ ക്രതൂൻകൃത്വാ ദത്ത്വാ ദാനാന്യനേകശഃ .

ന വാഞ്ഛന്തി യതോ ലോകാ ഗർഭവാസം സുദുഃഖദമ് .. 51 ..

സ കഥം ഭഗവാന്വിഷ്ണുഃ സ്വവശശ്ചേജ്ജനാർദനഃ .

ഗർഭവാസരുചിർഭൂയാദ്ഭവേത്സ്വവശതാ യദി .. 52 ..

ജാനീഹി ത്വം മഹാരാജ യോഗമായാവശേ ജഗത് .

ബ്രഹ്മാദിസ്തമ്ബപര്യന്തം ദേവമാനുഷതിര്യഗമ് .. 53 ..

മായാതന്ത്രീനിബദ്ധാ യേ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുഹരാദയഃ .

ഭ്രമന്തി ബന്ധമായാന്തി ലീലയാ ചോർണനാഭവത് .. 54 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പഞ്ചമസ്കന്ധേ യോഗമായാപ്രഭാവവർണനം നാമ പ്രഥമോഽധ്യായഃ .. 1 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_05/അധ്യായഃ_01&oldid=74833" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്